

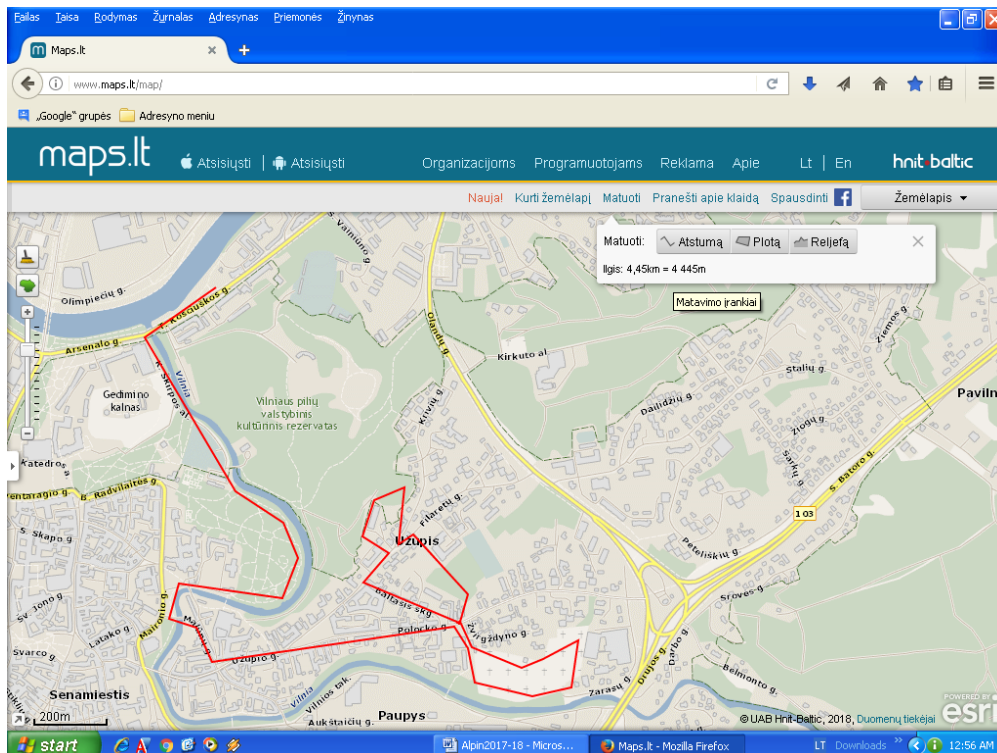
Gedimino kapo kalnas

Senamiesčio sen., Vilniuje 54.684779 23.303001

2018 m. balandžio 25 d.

Žygis: Polocko g. – P.Vileišio gimnazija – Krivių g. – **Gedimino kapo kalnas** – Užupio gimnazija – Baltasis skg. – Bernardinų kapinės – Polocko g. - Užupio g. – Malūnų g. – Sereikiškių parko Bernardinų sodai - K. Škirpos al. – Vilnelės žiotys – paminklo Vileišiams aikštė.

Dalyviai: Arūnas Šukys (vad), Irena Šutinienė, Jokūbas Sūdžius, Daumantas Čiplys,

GEDIMINO KAPO KALNAS

Aukštis – 163,94 m virš jūros lygio

Nupjauto kūgio formos Gedimino kapo kalną su stačiais 10–25 m aukščio šlaitais juosia apie 3 m pločio terasa. Kalva pradėta vadinti Gedimino kapo kalnu XIX a. I pusėje. Legendą byloja, kad ant kalvos palaidotas Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas.

XVII a. viduryje, kai vyko karas su Maskvos Didžiąja Kunigaikštyste, įrengiant karinius įtvirtinimus, kalvos paviršius buvo smarkiai apardytas. XIX–XX a. pr. aikštelėje ir šlaituose buvo kasami grioviai, pilami pylimai. XVII–XVIII a. kalne ir aplinkoje buvo laidojami.

Dabar Gedimino kapo kalno aikštelės centre stovi Lietuvos atgimimo laikotarpiu iš akmenų sumūrytas aukuras.

Šventies būty, religines bendrijos „Romovė“ vadovai prie aukuro Gedimino kapo kalne.

Priests of Romovė, the religious community of the ancient faith, by the altar atop Hill of Gediminas Grave.

Vilniaus pilų valstybinio kultūrinio rezervato teritorija sutampa su didėlių vėlyųjų, saugomų, archeologijos vertybių ribomis. Vilniaus pilvietės (Gedimino kalno) su papliais, dabar vadinamo Kalnų parku (XVI–XVIII a. buvo vadinama Pile kalno kalnas, XX a. I pusėje – Aikštis). Šis kalnytas yra Sapieginės-Rokantiškų, esančio kalnyto, suformuotą maždaug prieš 130 tūkst. metų, datin. Išskirta trys aukščiausios kalvos: Trijų Kryžių, Gedimino kapo ir Stalo kalnos.

The territory of the State Cultural Reserve of Vilnius Castles coincides with the boundaries of two state-protected archaeological sites: the Vilnius castle-site (Gediminas Castle Hill, the Higher and Lower Castles with their historical territories) and the Vilnius Hill Fort with its outer wards, now called Kalnai (Hills) Park (they were called the Barren Hills during the 17th–18th centuries and „Aikštis“ in the first half of the 20th century). This ridge is a part of the Sapieginė-Rokantiškų massive ridge, which formed approximately 130,000 years ago. Its three highest hills stand out prominently: the Hill of Three Crosses, Hill of Gediminas Grave, and Stalo (Table) Hill.

HILL OF GEDIMINAS GRAVE

Elevation: 163.94 m above sea level

Hill of Gediminas Grave has the form of a truncated cone and a terrace (about 3 m wide) encircles its steep slopes and a terrace (about 3 m wide) encircles its steep slopes 25 m high). The hill was begun to be called Hill of Gediminas Grave in the first half of the 19th century. According to legend, the Grand Duke of Lithuania Gediminas, was buried on the hill.

In the middle of the 17th century, during a war with Muscovite Grand Duchy, the setting up fortifications on the hilltop. During the 19th and the early 20th centuries, ditches and embankment dug on the hilltop and slopes. Burials took place around the hill in the 17th and 18th centuries.

A stone sacrifice altar built during the restoration of Lithuanian independence now stands in the centre of the atop Hill of Gediminas Grave.

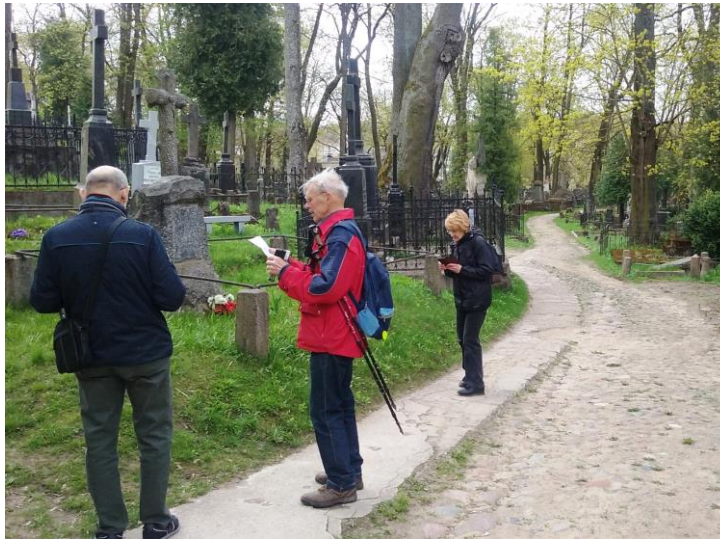
Gedimino kapo kalnas – raišlius virš kalnyto atemiamas. Žvelgiant į Būkštės ruotą.

Hill of Gediminas Grave is a picturesque element of the entire ridge. Beginning of the 20th century. Photograph by J. Bulhake.

XVIII a. 3-ojo dešimtmečio pabaigoje Vilniaus pilies paminklai pradėti restauruoti. Vilniaus kalnų teritorijoje fragmentas iš XIX a. Vilniaus miesto žemėlapis. Fragment of a map of Vilnius from the late 18th century. The map shows the location of the Hill of Gediminas Grave.

Kapinėse palaidoti

Kapinėse palaidota daug garsių Vilniaus ir Lietuvos XIX–XX a. veikėjų:

- **Leonas Borovskis** (Leon Borowski, 1784–1846 m.) Vilniaus universiteto retorikos ir poezij profesorius.
- **Juzefas Cechavičius** (Czechowicz, 1819–1888 m.), fotografas.
- **Geleda Dzeržinskaja** (1849–1896 m.) Felikso Dzeržinskio motina.
- **Stanislavas Fleris** (Stanisław Fleury, 1861–1915 m.), dailininkas ir fotografas.
- **Juozapas Jundzilas**, Vilniaus universiteto profesorius, botanikas
- **Stanislovas Bonifacius Jundzilas** (Stanisław Bonifacy Jundziłł, 1761–1847 m.), Vilniaus universiteto profesorius, natūralistas ir pedagogas.
- **Zofija Kadenacova** (m. 1935 m. vasario 3 d.), Juzefo Pilsudskio sesuo.
- **Vytautas Kairūkšis** (1890–1961 m.), dailininkas ir meno istorikas.
- **Halina Kairiūkštytė-Jaciniienė** (1896–1984 m.)
- **Maciejus Kazinskis** (Maciej Kazynski, 1767–1823 m.) aktorius, dainininkas, Vilniaus miesto teatro vadovas 1805–1816 metais, Sankt Peterburgo aktorius, daininko, operų autorius **Vikto Kazinskio** bei Vilniaus aktorius **Dyonizijaus Kazinskio** tėvas.
- **Johanas Andrius Lobenveinas** (Joannes Andreas Loebenwein, 1758–1822 m.), Vilniaus universiteto rektorius, anatomijos ir biologijos profesorius.
- **Włodzimierz Mazurkiewicz** (1875–1927), inžinierius, lakūnas, keliautojas.
- **Zakarijus Nemcevičius** (Zahariasz Niemcewski, 1766–1820 m.), Vilniaus universiteto profesorius matematikas.
- **Marijonas Vandalinas Steponas Broel-Plateris** (Marian Stefan Wandalin Plater-Broel; 1873–1951 m.) grafas, kolekcionierius, kultūros veikėjas.
- **Antanas Ramonas** (1946–1993 m.), rašytojas.
- **Stanislovas Rosolovskis** (Stanisław Rosółowski, 1797–1855 m.), medikas, poetas, vertėjas.
- **Boleslovas Ruseckas** (1824–1913 m.), dailininkas.
- **Kanutas Rusackas** (Kanuty Rusiecki, 1801–1860 m.) dailininkas.
- **Vincas Slendzinskis** (1838–1909 m.), dailininkas.
- **Liudvikas Snobolevskis** (1791–1830), rašytojas, istorikas.
- **Izidorius Weisas** (Izydor Weiss, 1774–1821 m.), austrų kilmės dailininkas-raižytojas, knygų iliustratorius, Vilniaus Universiteto grafikos profesorius.
- **Vladislovas Zagorskis** (Władysław Zahorski, 1858–1927 m.), gydytojas, literatas, visuomeninis veikėjas.
- **Jonas Zienkiewiczus** (Jan Zienkiewicz, 1825–1888 m.), dailininkas, vyskupo **Motiejaus Valančiaus** ir **Simono Daukanto** portretų autorius.

